

No. 4.

Sestdeenâ, 26. Jannar (7. Februar)

1874.

Makka par goddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauða 60 kap.

R a h d i t a j s.

Cefschemmes sinnað. No Rihgas: Keisera sluddinais, dehl rekruschu d., — walfis-banta, — draudibn sinnað, — Rihgas-Lulluma dselu-zeis, Pawaffaras beedr. gadda-sw. No Elweles v.: jauna flobla. No Mehwaes: pahz Iggannu usplautschannu. No Pehterburgas: Keisera pawehleschanas, — Leelfirstenes Wera Konstantinownas derribas, — Latw. teateris, — Pinnu usplautschana.

Ahrsemes sinnað. No Wabzijas: Politila ar Franziju. No Stutgardes: pahz laulibas listumu. No Wihnes: Keisera reisofchana us Pehterburgu. No Franzijas: par lattolu zeremonijahm tarra-pullta. No Londones: pahz Edinburgas erzoga tafahm. No Anglijas: pahz pahwestineetem. No Spanijas: jaunahs waldbibas nobohms.

Jannalabs sinnað.

Lai 1ma Jannari 1874 gadda wiffaugstali awstiprinahis listums pahz tarra deenestu. Wehstnize, Gohdigs dehl. Feelittumâ. Brosis un Monija. Apdrohschinahs. Graudi un feedi.

Cefschemmes sinnað.

No Rihgas. Widsemmes gubernijas awisēs isfinaota Keisera wiffaugsta pawehleschana schahda wihse: Augstais Rungs un Keisers pehz ministeru komitejas spreeduma no 21ma Dezember 1873 wiffaugstali pawehlejis, pee nahkofchas rekruschu dohschanað 1874 gadda no rekruschu deenesta Baltijas gubernijas atswabbinaht tohs zilwekus, kas pagasta ammatos fahw.

— Walfis banka darrijuse sinnamu, ka no 21ma Jannar pee krohna makfaschanahm pretti nemshohht puss imperiali par 5 rub. 87 kap., un judraba rubli par 1 rub. 10 kap.

No Rihgas. Schejenes basnijas awise lassam sinnað pahz muhsu pilsehtas draudschu notiffumeem pehrnâ 1873 gadda, un schahs sinnað gan buhs patihlamas arri muhsu lassitajeem, sinnaðs wairaf teem, kas schē pilsehtas draudschu peederrigi. Pehz schahm sinnaðm Jahna basnijas draudschē 1873 g. peedfimmuschē 347 puifeni, 321 meitenes, kophâ 668

behrni. Cefwehtiti 101 jaunekki un 94 jaunekles kophâ 195. Laulati 197 pahri. Sw. waffarianu baudijuschē 9115. Mirruschi un paglabbati 473 wihreeschi 444 seeweetes, kophâ 917 zilweki, starp scheem 304 fweeschineeki. — Pehtera basnijas draudschē dsimmuschē 137 puifeni, 153 meitenes, kophâ 902 behrni. Cefwehtiti 95 jaunekki un 76 jaunekles, kophâ 171. Laulati 84 pahri. Sw. waffarianu baudija 3275 zilweki. Mirruschi 83 wihreeschi, un 78 seeweetes, kophâ 161 zilweki. — Jehkaba basnijas Wabzu draudschē: dsimmuschē 140 puifeni, 122 meitenes, kophâ 262 behrni. Cefwehtiti 80 jaunekki, 74 jaunekles, kophâ 154. Laulati 84 pahri. Sw. waffarianu baudija 2228 zilweki Jehkaba kapsehtâ paglabbati 123 lihki. Iggannu draudschē: dsimmuschē 34 puifeni, 31 meitenes, kophâ 65 behrni. Cefwehtiti 3 jaunekki, 6 jaunekles. Laulati 18 pahri. Sw. waffarianu baudija 1236 zilweki. Jesus basnijas draudschē: dsimmuschē 328 puifeni, 311 meitenes, f. 639 behrni. Cefwehtiti 180 jaunekki un jaunekles. Laulati 195 pahri. Sw. waffarianu baudija 6183 zilweki. Jesus basn. kapsehtâ paglabbati 147 lihki 79 wihreeschi un 68 seeweetes. Brihwkappes paglabbaja 1290 lihkus. Trihsweenibas draudschē: dsimmuschē 88 puifeni, 70 meitenes, kophâ 158 behrni. Cefwehtiti 24 jaunekki, 26 jaunekles, kophâ 50. Laulati 30 pahri. Sw. waffarianu baudija 578 wihreeschi un 650 seeweetes, kophâ 1228 zilweki. Paglabbati 62 wihreeschi, 72 seeweetes, kophâ 134 lihki; bes tam wehl flimneeku namina kapsehtâ 23 wihreeschi, 16 seeweetes. (No zittahm draudschēbm tahs sinnað wehl truhst.)

No Rihgas. Schejenes awise „Stadt und Land“ sahł atkal runnaht pahr to no Rihgas pahr Dubbulteem lihds Tultumu tairamu dselsu-zektu, un schi sinna effoht nemta is Pehterburgas Wahzu awisehm. Pehz schahm fianahm ta beedriba effoht sawu direkziju jau iswehlejuse un nu warroht zerrecht, ka to zektu tairischoht gan un ka jau nahkoscha pawaffara eesahlschoht tahs dambjus usmest un lihdsinaht.

Wehl no Rihgas. Swehtdeen tai 20ta Janwar Pawaffaras beedriba swehtija Latw. beedribas nammā sawus gadda-swehtkus, us lam winna bija usluhguse sawas diwi mahsas „Sonatana“ un „Berribas“ beedribu. Wissas trihs beedribas, ar saweem farrogeem puschlotas, swehtku drehbēs tehrpuschahs, musikim spehlejoht nonahza ap pullsten trim beedribas nammā. Swehtku deenas pirma datta tiffa pawaddita ar musiki, dseedaschanu un runnahm, tad tiffa noturreta gohda maltite, un pehz maltites fahlahs danzofchana. Swehtti tiffa jauki pawadditi un weesi lihgsni padsihwoja. Schē wehl ihpafchi japeeminn ta jauka dseedaschana un daschi swarrigi wahrdi, to zeen. runnataji sawas runnās isteiza. Par dseedaschannu runnajoht gohdam japeeminn dseedataju waddona weiklums un dseedataju uszihtiba, kas tahdā ihfā laikā ar dseedaschanu til tahtu nahkuschī. Schē wahrdi lai buhtu waddonim, dseedatajeem un dseedatajahm par usstubbinafchanu, scho jauko mahksu arri jo prohjam til uszihtigi kà lihds fchim kohpt. Par turretahm runnahm rakstoht mums janochehlo, ka newarram katru runnu pilnigi schē ussihmeht, jo bija swarrigi, gudri un mihti wahrdi, to dabbujam dsirdeht; bet to kohdolu no schihm runnahm ihsumā peeminnefim. Latw. beedribas preekschneeks N. Baumann k. atnahkuschas trihs beedribas sawā runnā apfweizinaja, isfazzidams, ka beedribas pamats effoht weenprahntiba un faderriba, jo bes weenprahntibas un faderribas neweena beedriba newarroht pastahweht. Kad nu beedribas sawā starpā faeijotees, kohpā swehtkus swehtijoht, tad tas rahdoht, ka starp tahm waldoht weenprahntiba un faderriba. Weenprahntiba un meers lai waldoht par wissu Latwiju. Swehtku runnu turredams Paw. beedr. preekschneeks Chr. Vange k. peeminneja sawas beedribas darbus, zil affaru ta dascham labbam jau noslauzijuuse wai flimmibā palihdsibu sneegdama, jeb mirruschus palihdsedama paglabahht. Tad Jon. beedr. preekschneeks H. Straube k. runnaja un sawā runnā us Deewa wahrdeem atbalstidamees, peerahdija, ka pehz Deewa swehta nolikkuma buhs sawam tumakam palihdsieht. Trescho runnu turreja G. Vange k. Winsch fazzija, ka jaw no pascha agra rihta Pawaffaras beedriba swehtku drehbēs gehrbusehs, kà flaista bruchte sawā kahsu-deenā un ar firds preeku un ilgofchanohs steigusehs pee Rihg. Latw. beedribas kà behrns pee sawas mihtas mahtes, sawu dsimtsdeenianu swehtiht. Ar garrainu firgeem atbraukuse,

winna tiffuse sagaidita no ne retteem preekeem, jo winnas wezzalabs mahsas, Berribas un Sonatana beedribas, winnu tur sagaidijuschas. Tad zeen. runnatajs peeminneja Paw. beedribas mehrki un to ar spehzigeem wahrdeem isteiza, kas firdi klausitajeem aisgrahba; arri tohs wihrus, kas tautai par labbu strahda, peeminneams, sawu runnu ar tahdeem wahrdeem beidsa: lai juhfu labbu darbu alga jums irrleela un gohda-krohnis lai spihd us juhfu galwahm kà mirdsoschas swaigsnes pee sillas debbes. Weidsamo runnu runnaja Berribas beedribas preekschneeks G. Ferber k. Dstredjam dedsigus wahrduhs, kas firdis pakustinaja. Winsch sawā runnā peeminneja tautas tiffumus un netiffumus, fazzidams, „ka katrai tautai sawi tiffumi un netiffumi, kà arri mums saws til netiffums: pee tautas darbeem strahdajoht mums truhst weenprahntibas,“ un tad beigās teiza: „Kad weenprahntiba starp mums walidhs, tad muhsu beedribas appafsch schehliqa Keisara waldischanas usplauks un sakkohs. Lai tad weens ohtram ussawfauzam: Repeekuhsti labbu darriht preeksch wissas zilwezibas, bet wissu pirms preeksch sawa tuwaka.“

— Ta muhsu 3schā Nri. peeminnetā pastes-nodatta Ahrihga Suworow-eelā naw wis tai mahjā, kam Nr. 31, bet kam Nr. 30.

No Schwales pagasta. Pehrn preeksch seesmas-swehtkeem Schwaleeschi sawim eeswehtija pagasta ffohlu. Weesu bijis papilnam un eeswehtifchanas deenas wakaru effoht weefigi pawaddijuschī. — Wehl japeeminn, ka Schwales pagasts weenu zeema grunti no gruntineela Starck k. pirka, kas pehz dahlderu wehrtibas naw wis masa un ta atrohдахs netahht no draudses ffohlas. Schwaleeschi labbi darrijuschī tahdu plafchu ffohlas weetu pirkdami, kur, kà zerrams, buhs ffohlotajam labbaka istifschana, ne kà kad tam pahrtikku no pagasta sawedd. Labbi buhtu, ka pagasti, kam ffohlas wehl naw, arri kà darritu, dsimtu grunti preeksch ffohlas namma pirkdami un tahdu, no ka ffohlotajam buhtu sawa pahrtifschana. R. M.

No Nehwales. Kahds sinu rakstijajs Kreemu awisei „Golofs“ stahsta, ka Iggannijas semneeki agrak lohti wahrguschī nabbadsibā neween zaur lungu speeschannu, bet arri zaur to, ka paschi neprattuschī un newihshojuschī sawu labbumu wehrā list un us preekschu dsihtees. Bet kad nu beidsiht badda-laiki usnahkuschī, kas nefenn nabbagus Iggannus wahrdsinaja, tad kaudis wairak nahkuschī pee atsihschanas, kà sawu labbumu kohpt un taupiht un nu taggad, kad tee laiki pahrsihwoti, Igganni azzim redsoht peeaugohht labklahschana, jo tee neween sawus nodohschannu parradus aismalfajoht, bet arri pee dsimtu mahju pirkchanas leelas naudas summas eemalfajoht. Par to wissu warroht pateiktees teem truhkuma gaddeem, kas semneelus mahzijuschī tschallakt un prahntigaki fertees pee saweem darbeem un nopelnitu grassī labbaki taupiht, nesā agrak to bij cerad-

busch. Agrar wiini ne-effoht raubstjuschees us to, kà muischàs tihrumi teel apstrahdati, bet nu tee luhdohht un peenemmoht labbu padohmu no saweem muischas lungeem. Tà taggad Iggaunija ar sawu samannu labbali stahwoht us lahjahm, lai gan semme tè nekahda labba naw, kad turpretti Samaras gubernijas laudis, kam semme deesgan labba, zaur sawu nesapraschanu til dsilli krittuschì.

No Pehterburgas. Augstais Kungs un Keisers pawehlejis, Jaun-Kreewija un Bessarabija wairs ne-ezejt general-gubernatoru, bet schahs Deenwiddus gubernijas waldbiht pehz wispabrigeem likkumeem. — Dhtira wissaugstata pawehlejchana pasluddina atweegloschanu preetsch wisseem tahdeem, kas libds 1. Janwar 1871 apgrehtojusches prett walsts likkumeem, ja tee wehlat atkal par jaunu naw apgrehtojusches.

— Keiseriska Augstiba, Leelfirstene Wera Konstantinowna, Keisera brachta Leelfirsta Konstantina Nikolajewitscha meita 11tā Janwari Stutgardē saderrinata ar Wirtembergas erzogu Wilhelm Eugen.

— Balt. wehstn. sianno, ka Pehterburgas Latweeschì 28tā Dezemberi Palmes beedribas nammā israhdijuschì Latweeschu teateri. Israhdijuschì „Milkū“ un „Mikka nahł mahjā.“ — Treschā Janwari atkal turpat bijis Latweeschu weesibas wakkars ar danzofchanu, teateri un kupleju dseedaschanu. Schoreis israhdijuschì „Meddineeku.“ Wifs effoht itt labbi isweizees. Wasflahwi atkal turrefchoht Latweeschu teateri un 19tā Februari gohda-maltiti turpat Palmes sahlē.

No Pehterburgas. Kā redsams, tad Pinni no sawas truhzibas jau til tabt atspirguschì, ka warr taggad dahwanas pasneegt zitteem truhlumū zeesdammeem. Pinnu semmes generat-gubernaters walsts eefschigu buhschanu ministeram nesenn peesuhitijis 12,000 rubtus, to Pinnu semmes eedshwotaji dahwinajoht teem, kas zaur neisdewigu pkaufchanu truhzibā krittuschì.

Ahrsemmes sianas.

No Wahzijas. Wahzijas waldischana taggad apnehmufehs nogaidiht, kà Franzija politikas leetas ar Wahziju isturresees. Libds schim Franzija no Pahwesta flubbinata leelijahs Wahzijai wissu atreebt un winnas bislapi tadeht, ka Wahzija kattolu bislapeem to pahrlaeku waltu nepatauj, Frantschus us Wahziju rihdija. Bet kad Wahz. waldbiba Franzijas waldbiba to leetu likka preeschā, tad schi sawus bislapus apsaufa, lai schee waldotees un tihschi neweddoht atkal eenaidā ar kaimneem, kad tal wehl nekahdu karru ar teem nespehoht turreht. Rohma (pahwestneeki) arr nomannoht, ka Franzija tai wahisch beedris, un ja tablal schinni leetā pahrlaeezinashotees, — tad laikam nostahschotees tai palihdseht prett Wahziju rihkotees. Belgijas pahwestneeki tapat traffojoht prett Wahziju un tapehz arri Belgijas waldischanai Wahzija likkuse to saprast, ka winna tahdu rihdi-

schanu un newaschanu ilgi nebuschoht zeest. — Pruhfijas runnas-wihru sapulze nospreeduse wezzkattolu bislapam Reinkenam no krohna puffes doht par gadskahrtigu lohni 16,000 dahlderus.

— Jaunakahs sianas pasluddina, ka Posenes erzbislapu grafhu Ledochowski 22tra Janwar (3schas Februar) rihā agri polizejas direktors fanehmis zeet un pa dselzjekku aissuhitijis us Dderes Frankfurti zeetumā.

No Stutgardes, Wirtembergā. Tē runnasdeend zitti lungi peeminnejuschì, ka Wirtembergā arri wajagohht cewest tahdu likkumu, ka pahrineelus pee teefahm warretu laulaht. Bet mahzibu- un tizzibu ministeris us to atbildejis, ka wajagohht noskattihht, kà Pruhfija ar to isdohschotees. Scheitan Wirtembergas buhschana zilweku sadshwē effoht zittada ne kà Pruhfija. Schē tad wajadsetu wiffus walsts likkumus zittadi pahrgrohshht, lai tas jaunais likkums winneem passetu klahht, un pehz to wehl ne-effoht nekahda leela wajadshiba.

No Wihnes raksta, ka Austrijas Keisars Franzis Josefs nodohmajis 30tā Janwari (11tā Febr.) us Pehterburgu braukt weesotees. Tam libds braufschohht generaladjutants Bellegarde un dauds zitti augsti lungi. Woi keiserene arr libds brauks, pahrtō naw nekahs sianohhts.

No Franzijas. Kahds gars pahrtizzibas buhschanu walda Franzijas tautas weetneeku sapulze, to warr lehti noredseht pee scha notikkumā. Kreifahs puffes parteja pagedreja, lai karra-pullōs protestantu un schihdu saldatus atfwabbinajoht no tahm katto-liskahm zeremonijahm, kas kattoleem ween peeder, bet pee balsofchanas 263 balsis teem to fwabbadibu wehleja un 345 balsis newehleja wis. Tad nu arri us preeschu scheem saldateem wajag klahht buht, kad kattoliskas tizzibas zeremonijas teel isdarritas.

No Londones raksta 12tā (24.) Janwar tā: Edinburgas erzoga kashas arri tē tilka swinnetas tā, kà tur eespehams, kur bruhhgana un bruhhtes naw klahht. Wiffas krohna ehlas bij puschfotas ar karrogeem, ar pullsteneem tikka swannihhts un ar leelgabbaleem schauts, Westminster basnizā turreja kashu Deewa-wahrdus, kur lassija is wezzas testamentes to stahstu pahrtšaaku un Rebellu un is jaunās testamentes pahrtahm kashahm kahnā; tad tikka dseedatas daschas pateizibas-dseesmas un tad beidsohht kashumarfchu skaihti nospehleja. Arri Kreewu basnizā preesch pulksten 12 Deewam-kalposchanu turreja, kur Kreewijas wehstneeks Brunnow, winna palihgs un dauds zitti augsti lungi bij klahht. Schē tikka pahrtō augsto bruhtpahri swehtiba isfazzita un tad dseedata augsta flawas-dseesma: „Deews Kungs, tew flawejam.“ Wakkarā teateris bij par walti un tur dseedaja Kreewu tautas dseesmu. Bes tam uggunofchanas bij skaitas un t. pr.

— 11mā Janwari (1 Febr.) Osbornē atbrauja no Kreewijas grafhs Perowski, no Keisera Aleksandera atnesdams wehstnizi kehnineeni Wiktorijai,

tad bij pee kehnineenes aizinabts us maltiti un pehz maltites atkal aisbrauza prohjam.

No Anglijas. Gandrihs wiffas ahrsemmes awises runna til ween pahr kattotu garrigneeku sribdehm, jo taggadejs pahwests Jesuitu nikkeem ta padeweess, ka ar sawahm pawehlehm un haufsteem grihb to panahlt, lai wiffas semmes, tizzibas un laizigas warras winna prahntam ween padohdabs un to ween darra, fo wiasch pawehl, jo wiasch effoht nemalbigas. Tahda wihse wiffi laizigi kehnini buhtu tikkai pahwesta ministeri ween, tapat ka taggad tee bistapi, kas waldischana liffumeem pretti zekahs un til pahwesta warrat ween klausa. Sinnams, tad jau arri ta notiftu, ka zittureis Mexika, fur 3 daffas semmes jau bija basnizu un klosteru warru un til 4ta daffa ween wehl peederreja laizigai waldischanai. Dsirdejam jau, kahdu usajinaschanu pahwests islaida, kad us konzibli taifijahs, fur pawehleja wiffi ween padohtees sem winna karroga un, sinnam ar, ka Wahzijas keiseram bij rakstijis, ka wiffi zilwefi, kas kristiti, peederroht pahwestam. Bet nu muhsu deenas tahds haufliis, tahda pawehle wehja dohta un paschi tee bistapi gan til dumji nebuhs, ka tee tizzehs, ka pahwests effoht nemalbigas; bet sawu leelu gohdaweetu unbaggatu maiji negribbedami paspehleht, pehz ta haufka turrabs. Taggad nu Anglijah ar tee pahwestneeki sahloht grohsitees un tapehz Anglijas protestanti kahdu deen' Londoné noturrejuschi leelu sapulzi, fur tee pahr pahwesta usmahschanohs farunnajuschees, Wahzjemmei laimi wehlejuschi prett pahwestneekem turretees un tohs uswarreht, un apnehmufchees paschi arr pahr to ruhpetees, ka winnu paschu semme tizzibas brihwiba paleef tahda, ka pahwestneeki pahr zitteem nedabbu wirsrohku un t. pr. Paschi prahntige kattoti tam jaunam haufliim turrabs pretti un no teem schkirrah. Tikkai taiz semmes, fur waldischana naw wehl kreea un pastahwiga, ka Franzijah, Spanijah un z., tur pahwestneekem waktas darbotees pehz patifschanas. — Mehs wehletumees, ka tahdas sribdes wiffur drihs beigtohs un ka mums pahr to wairs nebuhtu jaraksta awises.

No Spanijas. Pahr Spaniju gan drihs newarr saprast, kas ihsten taggad tur kas walbineeks, woi Kastelars jeb marschallis Serrano, jo weena sinna stabsta ta, ohtra schah. Jauna waldischana, laitam Serrano, effoht zittahm Giropas waldischam laiduse sinnu, ka winna turrefchotees pehz teem 1868 gadda dohteem liffumeem. To no agrakas ministerijas kohptu waldischanas warru winna effoht usnehmuse un buhschoht eesahntuma ir bes parlamentes palihdsibas wifadada wihse raudsibt dumpi noslahpeht. Kad meers buhschoht pahrnahzis, tad tauta atkal warreschoht rahmi sawus weetneekus jeb korteffus zelt un t. pr. — Jaunahs sinnas, kas zaur Parihst nahntuchas, stabsta, ka Don Karlos sawu brabli Alfonso effoht eezeblis par augstako komandeeeri pahr saweem karra-pulleem Barzellonas, Leridas un Taraganas aprinkds.

Karlos islaidis sinnu, ar fo nahwes-fohdu peedraude wiffi teem, kas republikas teefahm padewufchees, negribbetu wairs greestees atpalkat pee sawa karroga.

— Sinno arri, ka ta stary Bilboas un Portugaletes buhdama skanste Erschame ar teem tur eefschah buhdameem 115 karra-wihreem un wiffu karra mantibu Karlisteem padewufehs.

Jaunahs sinnas.

No Berlines 24ta Janw. (5ta Febr). Waktar eefahnta walts runnas-deenu. Trohna-runna ihpaschi aishahdija us to, ka keiseriska waldischana jo prohjam palihfchoht peefawas libhschinnigas politikas. Augstakais preefschliffums: pahr karra liffumeem spreest.

Tai Imah Janwari 1874 gadda wiffaugstaki apstiprinabts liffums pahr karra deenestu.

Dhtra nodakka.

Par karra deenasta laiku ihstena karra-spehta un referwe.

17. (pahfinahts). Preefsch teem, kas zaur lohsechanu eestahjabs semmes karra-spehta, wiffapahrigais deenasta laiks irr nolikts us 15 gaddeem un prohti 6 gaddus ihstena karra deenasta un 9 gaddus referwe; turprettim tahfahs Kree-wijas daffas, ka Turkestané, Sibirijah u. z. irr wiffapahrigais deenasta laiks nolikts us 10 gaddeem un prohti 7 g. ihstena deenasta un 3 gaddus referwe.

18. Wiffapahrigais deenasta laiks stotté irr nolikts us 10 gaddeem un prohti 7 gaddus ihstena deenasta un 3 gaddus referwe.

19. (pahfinahts). Schinni punkté isfazzibts, no kurra laika pee eestahchanahs deenasta teef aprehfinahts deenasta laiks.

20. Tee eefsch 17 un 18 punktés isfazzitee deenasta laiki irr nolikti tikkai preefsch meera laiteem; karra laids teem semmes karra-spehta un stotté stahwedameem peenahlahs palikt til ilgi deenasta, ka to walts wajadstiba prassa.

21. (pahfinahts). Karra- un juhras-ministereem irr ta warra, semmakas kahrtas deenastneekus (saldatus un matroschus) arri agrak is ihstena deenastas atlaist referwe, ja pehz winneem wajadstibas nebuhtu.

22. (pahfinahts). Schinni punkté isfazzibts, pehz kahdeem nolikkumeem stottes deenastneeki atlaishami referwe.

23. Referwisti (tas irr tahdi, kas referwe atlaist) teef atkal faaizinati us ihsteno deenastu, kad raddufehs wajadstiba, karra-spehtu pilna staita dabuht. Winnu faaizinaschana noteef zaur Wiffaugstakeem utaseem Waldidamam Senatam. Pa to laiku, lamehr karra deenastneeki referwe, winni warr us munsturechanu tikt faaizinati no karra-jeb juhras-ministerijahm, bet ne wairat ka diwi reifas pa wiffu referwes laiku un katru reifi ne us ilgaku laiku, ka us 6 neddefahm.

24. No faaizinaschaoas deenasta tee referwisti teef atfwhabinati, kas walts-jeb arri semmes (draudfesch) deenasta stahw, kas ihpascha rullit usfihmehts. Schis rullis teef Wiffaugstakai apstiprinaschanai preefschah listé zaur ministeru komiteju.

Trefcha nodakka.

Par karra deenastneeku un referwistu teefibahm un peenahkumeem.

25. Tee ihstena karra-deenasta stahwedamee deenastneeki paturr pa scho laiku wiffas paschu un mantu teefbas, kahdas winnu kahrtai peefriht, til ar kahdahm aprohbeschofcha-

nahm liffumu-dohdamâ kahrtâ. Tahbi, kas pee nodohschanas maffadamâs kahrtâs peederr, teel peeflaititi pee teem pagasteem, pee kurreeem wiinni preefsch fawas eestahschanahs larra deenastâ peederreja, un bauda pee teem tahs teefbas, kahdas liffumâs par kauschu kahrtahm (peelik. pee § 423, peefihm. turpinajumâ no 1868. gadda) isteiktas.

26. Tahbi, kas pee nodohschanas maffadamahm kauschu kahrtahm peederr, teel, kamehr ihstena deenastâ stahw, no wiffahm walstis, semmes un pagastu nodohschanahm atfwabbinati, kas pehz dwehsefu staita teel aprehinatâs, tâpat wiinni teel arri paschi no wiffahm klauflbahm atfwabbinati. Bet eefsch mantas leetahm, kas pascheem peederr, wiinneem jamatfa nodohschanas un zittas maffafchanas un jaispilda pehz wifspahriga liffuma tahs us wiinnu mantu gulloschas klauflbas.

27. (pahfnahst). Reserwisti bauda tahs teefbas, kas wiinnu fennakai kahrtai peederreja, un tad wehl tahs, kahdas wiinni deenastâ ispehnijuschi.

28. Reserwisteem atkauts eestahtees walstis, semmes un pagasta-deenastâ, jeb arri few zittu darrifchanu iswehletees, bet winneem ja-eewehro tee zaur wifspahrigem liffumeem dohti nosazzijumi. Paaugstinaschana ziwil-deenastâ, tad atfal larra deenastâ, eestahjabs, teem nedohd nefahdu teefibu us augstata tshinu nekâ to, ar kurru tee is ihstena deenasta tiffuschi atlaisti.

29. (pahfnahst). Larra deenastâ eestahdamees reserwisti paturr to weetu, kas teem fennak bijuse.

30. (pahfnahst). Par noseegumeem teel reserwê buhdami teefati pehz ziwil-teefu liffumeem; bet kad wiinnu noseegums shimejabs us larra deenastu, tad pehz larra teefas liffumeem.

31. (pahfnahst). Reserwisti bauda pirmo gaddu pehz atlaischanas is ihstena deenasta arri wiffas tahs eefsch § 26 peeminnetas teefbas.

2. Wehstnize, kas no Saratowas pilssehtas 2tra Janwari s. g. laista Jhes Dr. skohlmeisteram S-g.

Zeenijams kungs!

No firds Sums pateizabs par tahm grabmatahm, ko man effect laiduschi, neween par manneem raddeem un mannu laulatu draudsent, bet arri itt ihpaschi ko no fawas puffes rakstijuschi; jo tas man pateest leelu preeku darra un kad nu wiinnâ reisê Sums no Rihta-Sibirijas daschas sinnas rakstidams parradâ palikku, tad schoreis to gribbu atfal peepildit, ko pirmâ grabmatâ esmu apsohlijis.

Isgahjuschâ reisê Sums rakstiju pahr Tungusu kauschu tautu un wiinnu dsihwi, schoreis gribbu atfal apraktit tohs kaudis, kas no Ciropas puffes us Rihta-Sibiriju aisgahjuschi dsihwoht, tad gan redsefeet, kâ teem tur klahjabs. — Scha gaddu fimtena eefahkumâ, ar waldischanas sinnu un pawehli ar diwi leelahm struhgahm pulka kaudis tikla aifwesti us jaunu semmes-gabbalu, kas bij eerahdihts tai aprinki, tur zefsch eet no Senessijas us Turkmaneem, tas irr ta Rihta-Sibirija un tâ tad tur kaudis pa wairaf familjahm kohpâ tikla atstahiti weenâ weetâ, lai jo labbaki warretu sawâ jaunâ dsihwê eekohptees. Waldischana wiffu teem dewa, kas pee jaunâs dsihwes eefahfchanas bij nohtigi waijadfigs. Teem, kas nebij prezzejuschees, waldischana wattu dewa fewim

fewas nemt no tahm seewischahm, kas jau tur kahda grehta deht us Siberiju zaur teefahm bij aifsubtitas. Bet scho kauschu fainneeziba azzim redseht nekur us preefschu lahgâ nogahja. Laudis driht to maifi apchda, ko krohnis teem preefsch eefahfchanas bij dewis, wiinnu lohpi zits pallat zitta zaur nederrigahm gan nibahm un barribu sahka nihkt un gan driht wairaf ne kâ pufse kauschu no pascheem eedshwotajeem nomirra ar daschadahm flimmibahm. No teem, kas wehl dsihwi palikka, leelaka dalka nu aisgahja us jaunu dsihwi pee Amuras uppes eefsch Salutskas oblastes. Schê tohs atfal zitta kibbele sagaidija, us ko tee warrbuht nemaf nebij dohmajuschi, jo neeerafta klimata, leels aukstums itt ihpaschi seemas-laitâ, kâ arri leels karstums waffaras-laitâ, teem kohti stahdeja un bes tahm mohlahm arri patte semme preefsch fehshanas nemaf naw geldiga, jo tur nekâs lohgâ negribb isdohtees; tadeht arri ar teem semmes augteem schee laudis nemaf newarr zauri tift. Sinnams, ka bes maises neweens newarreja dsihwoht un kahda tad irr scho kauschu maife? Pee milteem tee jauz klacht pellawas, salmus, fuhnas un arri kohka misas, ko papreefschu sagreesch smalki un tad issaute, un kad nu maife teel zepta, tad wiinni nezepj wifsch tahdus kuffulus, kâ mehsh, bet gluschi masus kâ rahzenus, kas wifswairaf isflattabs pehz torfa un ne pehz maises. Un tomehr, pee wiffa ta, ka kaudim schahda maife irr ja-ehd, tee paschi ween irr wainigi; jo itt ihpaschi no Ustsefokkas aprinka katru gaddu daudstuhstoschu puddu labbibas pahrtuptuschi nosubta us Arkangelsku preefsch pahrdohschanas. Un wifsch tas noteel schahdâ wifsch. Ruddeni, kad kaudim galwasnauda, kâ arri zittas krohna-nodohschanas jamatfa, tad tee labbibu pahrtuptscheem pahrdohd par 40 l. puddâ un pawaffarâ, kad nu labbiba irr japehrk atpallat preefsch ehshanas, tad atfal malka 80 l. woi arri 1 rubki par puddu. Luht, zaur tahdu labbibas pahrdohschanu un pirlschanu ir patt augligos gaddos winneem irr jazeesch leels bads. Bet tas arri irr teefa, ka tahs puffes kaudis wifswairaf no meddischanas un sweijas ween pahriteel, nekâ no maises. Ja winneem meddischana un sweija labbi isdohdabs, tad tee par maifi arri nelo daudst neistaisa; bet kad nu meddischana un sweija kahdu reift nekahdu augtu nedohd, tad wiffi kaudis fajuhkt leelu usturra truhkumu wiffas mallâs. Ja arri teem naw tik daudst fahls pee rohkas, ar ko warretu galku woi siwis kahrtigi eefahliht, nu tad wiinni arri ehd fasmalkuschu un fastahbuschu ehbeenu. Us tahdu wifsch gandriht wiffur tahs puffes eedshwotaji sawâ fainneeziba irr atrohdamî, kâ par prohwi eefsch Kamtschakas, Dlotflas, Anaderflas un arri zittas weetas eefsch Seemet-Sibirijas. Bes wiffa ta, ko tē esmu teizis, tahs puffes gais jeb luste tur wesselibai irr brijnum stahdiga; kas arri irr stipri manams pee mums salbateem, kam gaddabs us to puffi aiseet, jo tur tee drihsâ laikâ apfirgst ar schahdahm tahdahm nelabbahm flim-

mibahm un zitti arri nomirft. Sirgu preeſch bruhka pee ſchahs puffes laudim nemas newarr redſeht, jo tur gandrih wiſſi tiffai funnus ween turra preeſch brautſchanas un bruhka. Secma, kà to gan fatris warrehs noſpreeſt, irr tur arweenu lohti ſtingra un ſtipra, ka tee laudis ar to plahn u apgehrbu, kahdu tee mehds walkaht, nemas newarr ſemas auſſtumam pretti atturretees un ta leelaka nelaima wehl irr ta, ka teem naw nekahdu ſiltu uſbuhwetu mahju, bet winnu dſi wes-weetas atrohdahs wiſſwairak eekſch flapjahm ſmirdoſchahm bedrehm jeb allahm, tur melnàs duhmainàs iſtabàs zilweki ar lohpeem dſihwo weenà lohpa. Ja tur kahds eedſihwotajs atrohdahs, tad pee winna mahjas zitta neneeka newarr redſeht, ka wehl pahri buktu klah, weena butka eekſch ſemmes taiſita irr preeſch funneem, un ohtra atkal preeſch ſaimneeziabas leetu peelikſchanas kà pee mums klehts. Bet eij nu paſchà dſihwojamà ehkà wehl eekſchà, tad bej tahs ſlittas buhwes, kas gan no bakteem ar ſalmcem un mahlu irr kà putnu perreklis ſalippinata, tu tur neredjeſi nekahdu tihribu nedſ ſpohdribu, bet turpretti wiſſas ehkas ſeenas no teem beſgalligeem duhmeem nokwehpufſchas ſpihd tà, itt kà buhtu ar darwu noſmehretas un no lampas, kurrà ſiwju tauki preeſch dedſinaſchanas teel eeleeti, iſjetkàhs lohti nejauka ſmakka, tà ka ſweſchineekſ, kas to naw eeraddis, nemas newarr ilgi iſturreht. Ta krahs, kas iſtabà irr eerikteta preeſch kurrinaſchanas, irr tiffai no mahleem ween uſbuhweta bej ſkurſtena, bet tadeht atkal greestòs irr atſtahti 2 jeb 3 maſi zaurumini, pa kurreem duhmi weltahs zauri, ko ſinnams pehz krahs kurrinaſchanas ar wiſſſcheem atkal aiſbahſch zeeti. Tik ko bahrgo ſeemu ſchee kautini tà irr pawaddiſuſchi un tik ko pawaffara irr klah, tad wiſſreeſchi tur maſ par ſemmes darbu ko behda, bet gandrih wiſſi aiſeet pee plohtu un ſtruhgu laiſchanas, kas irr winnu mihtakais ammatſ un tomehr, ko nu wiſſa winnu petaa lihds, kad to paſchu atpalkat us mahjahm nahkeht atkal wiſſu uſ ta garra zetta noſtehr, jo zittam irr no 600—1200 werſtu ko eet, lihds kamehr ſawà mahjà teel.

Tà nu Nihka un Seemet-Sibirijas lauſchu dſihwi aprakſtijis, wehl beidſoht to peeminnu, ka pee mums eekſch Nowoſenſkas aprinka par badda breeſmahm naw ko baibitees, kà tas irr redſams Samaras gubernà, jo pee mums ſemneekcem ſchogadd' zitteem hij gluſchi branga ptauſchana un tadeht arri labbu teefu labbibas preeſch pahrdohſchanas warreja uſ zittureeni aiſſuhliht, zaur ko arri daſchs labſ labbu naudas graſſi nopelnija.

Du tad dſihwojeet weſſeli! un ne-aiſmirſteet man atkal drihs rakſiht. Ar wiſſu mihleſtibu un zeeniſchannu es paleeku jo prohjam Iuhſu

Iuhs mihtodams draugs

P. B.—n.

Arcewijas lohpu-aiſſtahwefchanas beedribas liſſumi, apſtiprinati no walſis eekſchigu buhſchannu miniſtera.

1) Irr aiſleegts pee darba bruhleht tahdus lohpus, no ka redſams, ka tee irr wahji, ſamaitati, ar redſamahm wainahm ſirgdami woi klibbi.

2) Naw wehlehts lohpus fiſt ar zeeteem, ſpiſzeem woi aſſeem eerohſcheem, kà ar runghm, woi kahſcheem un t. pr., pawiffam irr aiſleegts teem fiſt pa galwu woi pa wehderu.

3) Irr aiſleegts lohpeem uſkraut weſumus tahdus, no ka redſams, ka tee pahraſi par winnu ſpohku, woi ko ſlitta zetta deht newarr pawillt.

4) Neweenam naw brihw pa pilſſeſtas eelahm lehtſcheem braut, tapat ar tuſſcheem wahgeem, kà arri ar zilweſeem woi ar wejumu.

5) Irr aiſleegts ſirgu ar walgu laſkà paſſakà pee weſuma peſeet, kad tas eejuhgà buhdams ſirgs jau tà tik knappi ſpehi wejumu pawillt.

6) Zeſtus un zittus ſihlus lohpus naw brihw weſumòs tà eekraut, ka winneem zaur to ſahpes jazeekſ p. pr. zittu us zitta un tohs tà weſi, ka teem galwas tarrajaſ pahrrattu mallu pahri, tur klah arri irr aiſleegts, us teem lohpeem wirſu ſehteſ.

7) Irr aiſleegts, ſirgu, kas aiſjuhgà garr ſemmi pakritiſ, ar ſitteneem ſpeekſt pee uſzefſchanaſ, bet kad ar rohſahm tam newarr palihdeht uſzettees, tad buhs to tuhlin iſjuhgt.

8) Pawiffam irr aiſleegtas wiſſadas lohpu mohziſchanas un ſchahdas tahdas zeekſſiridigas aplammas nerroſchanaſ.

9) Wiſſahm polizei teefahm un teem, kas polizejas ammatòs ſlahw, irr peekohdinahts us to raudſiht, ka ſchee liſſumi teel peepilditi un teem peeklahjaſ lohpu-aiſſfargaſchanas beedribas lohjekteem — kad ſchee ſawu beedribas ſihmi parahda — eet palihgà ſawaldihht tahdus, kas ſchohs liſſumus pahrfahpi.

Teer wainigeer liſſumu pahrfahpeji nodohdami polizejai, lai ta ar winneem darra pehz § 29 meeraſpreebeju liſſumòs un ſchis liſſumſ ſtaun tà: Kas nepallaſa waldisſchanaſ un polizeju jeb arri ſemmu un zeemu-waldſchannu pehz liſſumeem iſdohtahm pawehleſchanaſ, tas — ja zitta ihpaſcha ſtrahpe par to naw noſazzita, — ſohdams ar naudasſtrahpi lihds peepadſmiteem rubkeem.

Nihgas polizei-waldſchanaſ irr wiſſeem ſaweem polizejas lohjekteem uſdewuſe, us to raudſiht, ka ſchee liſſumi teel uſturreti ſpehlà un ka winnu pahrfahpeji teel ſehdam nodhti. Bet lai neweenſ newarretu aiſbildinatees, ka ſchahdus liſſumus ne-efoht ſinnajis, tad tohs tè wiſſeem par ſinnu iſſluddina.

Nihgas wezzalaje polizei-miſters.

Pallawneekſ v. Reichardt.

N° 648.

Gohdigs dehl.

Teſws. Dehl, tu jaw effi wezſ deegam, waj tad neubtu laik, ka prahſtigakſ paliktu?

Dehl. Waj tu ſinni, tehtin, ka es gohdigs buhdams negribbu negohdigu darbu darriht, bet gribbu kà gohdigam behnam peeklahjaſ, ſaweem wezzateem wiſſas weetas un leetas preeſſchrohlu doht, un tapahz arri ſchinni leeta gaidu us tewim, jo tew irr preeſſchrohla.

Rihgas Latweeschu beedriba.

Swehdeem tai 27. Janwari tiks noturreta pilna fa- pulze. Gefakums ne wehlati ta pulsten 4 pehz pufsd. Preekschliffumi:

- 1) 1873. gadda rehkini.
2) Bahrstats no pahrlufku komiffijas.
3) Beedribas liffumu pahrgrohsifchana.
4) Runnas-wihru zelschana.

Prefsch neeziba.

Preeksch Samaras badda zeetejeem

Ihds fchim eenahza: pee Limbaschu basnijas blohdas 7 r. 50 l., pee Kattinas 2 r. 86 1/2 l., No gruntineeka Brit-mann 1 r., No M. Kr. 30 l., No Spurga st. Tr. 10 l. n. Limb. dr. sfohleneem 1r. 50 l., No Jampraw m. meld. 1 r., No faim. B. Gulbe 50 l., No Mahzit. m. fames zaur rentueetu 3 r, 80 l., No Suble K. 20 l., No kohym. Sch. 4 r. No 1 Wahz. dr. lohj. 23 1/2 l., kohpa 23 rbl. pee fo schè twittere G. Blumenbach, Limb. dr. mahz.

Preeksch baddu zeefameem Samarà

Sahn Meier 1 r., Mosert 2 r. 65 l., No Bihrin mui- scha pagasta waldischanas 50 r. 47 l., Uppan 1 rub., pa- wiffam kohpa 222 r. 85 1/2 l. Redakzija.

Dohles draudse zaur sawu mahzitaju preeksch Samaras baddazeetejeem mannas rohtas eedewuf 93 rubl. fudr. Generalsuperdents Dr. Christiani.

Zonatana beedreem

teel sinnohts, ta beedribas nams irr us Hagelkalna pahr- zelts Biggera Krubhes l. mahja pee Martina basnijas, blattam tappeem un tai 3schà Februar pulst. 3 p. pufsd. tiks mehnescha malfschana pretti nemta. Bet pulst. 2 tai beedri fapulsejajs us jauna beedribas-namma eeswehtifchannu.

Zonatana beedri firsniyas pateizibas isfakfa Pawaffaras beedribai un wiinas preekschneeteem par laipnigu usnem- schana 20ta Janwar deena us gadda-swehtleem. Tapat arri daufs pateizibas dfeedataju lohrim un wiina waddo- nam Rizki l. par janku un fskaitu dfeedaschannu.

Preeksch neeziba.

Atbildes.

M. St. — M. Jubs gan apeaktat janku darbu, bet woi tad war- rat sinnahf, ta tahm labdarraigahm meitahm tas patiks ta wiina darbu un wahrdus sinnamus darra? — Tadeht labbat buhs, ta to leklam pee mallas.

S. B. — A. Usnemjim gan, bet wehl pazeefchatees.

3. St. — Gupf. Par welti buhtu, tam pehnam notiffumam weht tahdu garru isskaidroschannu peellit, tad to sinu pafchu dauft buhs jau aismitfufchi.

J. Jr. — Tas stahsts lohri bailigs — rebfesim, woi to derrehs usnemt.

J. B. un J. M. Kad no wiffcem pagaficem t ah das kwitanzes ee- fufhiu, fur tad nentum ruhmes? Redakzija.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

Sluddinafchana s.

Zaur scho rakstu teel latrs ahrpufs walts dsib- wodams un scheit neprederrigs walts lohjeklis usajziuatbs, pee 1 rubla strahpes sawu ta arri sawas familljas wezzuma stmi lihof 23. Aprili f. g. bes lawefchanas peenest jeb scheit peefuh- tiht, un it ihpafchi us posschm dsibwodami, jo ne weena passe agrati netiks isschohta, kamehr passas nehmejs sawu minweh wezzuma sime nebuhs peenestis deht pagasta ruffa fagattawo- schanas.

Saweenas Sigulbas pils pagasta waldischana, tai 23. Janwari 1874.

Wiffi pee Koppaschu walts pee- berrige, kas eelsch ta wezzuma no 21 lihof 25 gaddem, teel usajzinatt, tai 30. Janwar 1874 gad. pulsten 10ids preeksch pufsdeneas Koppaschu walts nammà pee rekrufchu lohfschu-wiltschanas fanahft.

No Rihgas pilsfchetas semmes-teeftas polizejas nodallas (Landpolizejas) wiffi tee, kam zaur tahm leelahn wehtrahm Novembera mehnesf pehrna gadda mallà un lohti plufods aistranti un tas pahr to wehl nelahdu sinu scheit naw dewufchi, — teel zaur scheem raksteem usajzinati, lai wifs- wehlat wehl 4 nebbelu laikà — no schahs deen- nas rehkinohf — pee schahs teeftas preeftzahs; zittadi wiffa ta mallà un tee lohti, kas zaur weh- tru pilsfchetas aprinka dalkà eedfihiti un tè fa- glahhti, tiks atdohti teem, kas tadeht tè jau pee- teifufchees.

Rihgas pilsfchetas semmes-teeftas polizejas no- dalkà, 8ta Janwar 1874.

No Widsemmes Landrahtes kollegiuma teel zaur scho sinnam s darrihts, ta Widsemmes ritterschaf- tes renteja no taggad fahloht, latru deenu, tif- tai swehdeenas un swehtudeenas ne, buhs walts no pulsten 11 lihof 2 deena, un ta pehz pulsten 2 nelahpas malfschanas netiks malfatas nedf arri pretti nemtas.

Rihgà ritterschafesnammà, tai 2. Janwari 1874.

Raunas Jauna muifchà warr weens neprezjehts dahrneeks, kam labbas leezibas, tuhlin weetu dabduht; tapat arri weens neprezjehts fufschers un weens falejs ar labbahm leezibahm, warr pa Jurgeem f. g. turpat weetu dabduht.

Weens neprezjehts dahrneeks ar labbahm leezib- bas simehm, ta arri weens merschafargs teel mel- leti preeksch Fegefatmuifchas, s werstes no Rihgas, Apateizahs Dfirnawu-celà, Balkina nam m N 4.

Sawenes muifschà

Laudohnes basnijas draudse, tohp weens ap- prezjehts dahrneeks mellehts un warr pee- meldeetes turpat pee muifchas waldischanas, jeb Rihgà, pee muifchas ihpafschneela Pehsterburgas Abr-Rihgà, Sghlas-celà N 1a.

Weens dahrneeks ar labbahm leezibas-simehm teel us Jurgeem mellehts un warr peeteittees Densell nam n Balmteerà.

Weens starofsch ar labbahm leezibas-simehm teel preeksch semmehm mellehts. Klafhtalas sinnas pee M u u beede K 331, Sio era- un Zahlu- celas Ahftri N 4.

Geuehrojams!

No Sprehtsinu pagasta magasthnes, (Rubbenes dr.) tiks tai 28. Janwar 1874 g. 70 tshetwertti cudfu, pa mafatahm dalkahm wairat-fohlifchana prett fskaidru naidu wabrdoht.

Sprehtsinu pag. walo. 18. Dezbr. 1873. Pagasta wezzalais: J. Apahf. N 289. Strihw.: G. Behring. 1

Seewas un meitas

atrohd Ligates fabriki pastaahwigu, lohti labbu peknu pee weegla darba.

Weena prahtiga fainneeje ar labbahm leezibas simehm teel melleta preeksch Fegefatmuifchas, fur tai lohpu lohpfchanas un faufchu lohpfchanas ja- usnemm. Apateizahs Dfirnawu-celà, Balkina nammà N 4.

Ja lahds gribb usnemtrees 7 lihof 800 fimtu affu fchahlu mallu no wezzahm ugguns-dfirnawahm wesi, tas warr peeteittees Rihgà, leelà Alesfaner-celà N 64, pee Friedrich Stein. 1

Krohna Leijasmuifchas

walfts waldischana Widsemme, Balkas kreifz un Wezz-Gulbenes draudse, usajzina 1. rekrufchu- lohfschanas kloffè strahwedamus schiha walts lohjeklus tanni 2. Februar f. g. pee sawu gaos- fahrtigu krohna- un walts-malfschannu nolihfti- naschanas bes atraufchanahs schejeenes walts- mahja fanahft un tanni 4. Februar no ribta pee lohfschu wiltschanas flahf buht. — Bes tam wehl tohp arri jitti schihs walts, ahropus dsibwodami lohjekti usajzinatt, 1. un 2. Februar f. g. fchejeenes walts mahja sawu krohna- un walts-malfschannu deht fanahft.

Krohna Leijasmuifchas walfts waldischana, tanni 2. Janwar 1874.

Tam Zefswaines walts peederrigam Andres Galley

irr tai 8. Februar f. g. no Zefhu rekrufchu komiffi- fijas ar N 233 isschohta ispierschanas kwidte pa- suboufti, tadeht teel ta patte zaur scho neween par nederrig nofajzite, bet ari latra zeenijama wal- dischana luhgta, minnetu kwidti ja lahds to rah- ditu nonemt un schai walts wald. peefuhtihf.

Zefswaine, tai 27. Dezbr. 1873.

Us Widsemmes rohbeschahm prett Mufjni Plef- lawas kreifz, Lubatowas muifchinà, 400 deffsinu leela, teel lehti pahroohta. Wiffas ehlas fahrtigi eeriltetas, tihrumi labbi eefohpti, plawas isitihri- tas, leela dalka buhwefschà un wifs papilnam, kas pee wirtschafstes waijafsig. Klafhtalas sinnas dabdu pee muifchas ihpafschneela.

Ilfen muifschà, 7 werstes no Koppaschu stanz- jas, teel us arrendi isschohtas 71 puhraweetas ar- ramas semmes lihof ar 75 puhra weetahm plawas. Tahs pee schi grunts-gabbala peederrigahs ehlas lihof ar ehrbergt irr nupat no jauna usbuwetatas. Ras scho arrendi gribb usnemt, lai peeteizahs Ilfen muifschà pee muifchas ihpafschneela.

Klingenbergs muifschas muifchu laurf tiks no nahlofcheem Jurgeem us renti atdohti. Klafhtalas sinnas dabdujamas pee tur- renes muifchas waldibas, no 7ta Janwar 1874 fahloht.

Skultes (Adiamunde) pagasta valdischana darra zaur scho finnamu, ta 6. un 7. Februari 1874 g. pee scheijeenes magasinnes 1000 puhrus rudju, 800 puhrus meeschu, 300 puhrus ausu pa leelafahm un mafafahm daffahm wairat sohlitajeen pahrdohs.

Skultes teefas-mahid, 19. Jan. 1874.

No Waltenbergas (Salzburg) Lejste magasinnes tiks 11. un 12. Februari un no Ruffte magasinnes 14. un 15. Februari f. g. 267 ischetw. rudju un 686 ischetw. wafaras labbras mafafas daffas wairat sohlitajeen prett klaidru naudu pahrdohiti. Waltenbergas pagasta walbiba, tai 12. Januwar 1874.

No Lerpas muischas pagasta magasinnes (Zeshu drauschje un Zeshu kreis), tiks 5. Februari f. g. us ofjioni prett klaidru naudu wairat sohlitajeen pahrdohiti 500 puhru rudju, 100 puhru meeschu un 200 puhru ausu; un 6. Februari tiks aikal 100 buhw-dalki, wairat sohlitajeen prett klaidru naudu pahrdohiti, ta arri weena 8 asfi gavra un 4 asfi platta buhwejjama kohla ebta us torgu prett jalogu buhwmeisterem isdohtu.

Pagasta wezzafais:

J. Lintes,

Gottartas-muischu,

Dsehrbenes-Drusju drauschje, ta arween, tapat arri tai 29. Aprill f. g. tiks sirgu-, lohpu- un daschawu leetu tigus noturrehts.

Wallas kreis, Nummeister drauschje, teel Salku muischas 40 labdaku sortu lohpt no Surgeem 1874 g. us renti isdohti, klachtalas sinnaS Salku muischu pee A. Seikardt tunga, jed Saun uoleene pee muischas tunga, Tirses drauschje, Wallas kreis.

!Gewehrojams!

Lihds 40 labbas slaujamas gohwis, tohu no Surgeem schinni gabda us renti dohtas. Tuwas sinnaS pee Waffilifas muischas (Maglene) rentes tunga, Gulbenes basnijas drauschje.

Weena muischina pee Ribgas, netahl no dselshzella pee Altona ar 2 dschwujamahu ebthahm un teem wajadsidjeem stakem, faknu- un kohfu dahseem un 6 puhru wetahm areamu semmi irr par lehtu mafju pahrdohdama. Klachtalas sinnaS Selgawas Ab-Ribga pee Ansogna tunga Dreschera ehtra bohd.

Diwi gruntigabbali Wihlgrahwi irr pahrdohdami. Nuspeprassa Geelsh-Ribga leela Kalleju-eela Nr. 23, appalshas tahschu pa kreisju rohtu no pults. 12 lihds 2.

Weenas trihgangu

uhdens dsirnawas,

Iabba weela, 15 wesktes no Bologojas (Milatai-dshes-jellu) teel pahrdohstas. Klachtalas sinnaS dabbujamas pee aptekera Kemmerer Bologoja. 2

Weena mahina ar faknu darju teel deht aishweischanu, lehti pahrdohita. Pehsterburgas Ab-Ribga pee Wajju kappeem, mafaja Kohschu-eela Nr. 7.

Darru finnamu ta es mannu

ahdas = bohdi

taggad no Manju-eelas eelsh Wehwer-eelas Nr. 13, ne tahlu no lannu swarceem esmu pahrzehlis Julius Pruffert.

Weenas labht ustantyitas Haweeres irr lehti isbreyamas jed pahrdohdama. Mafu Kalleju-eela Nr. 19, 3 treppes aught, no pults. 10 lihds 2.

No jensures atwehlehts. Ribga, 25. Januar 1874.

Martin Holländera dahnu-mehteku fabrikis

Ribga

leela Kalleju-eela Nr. 4, weenu treppi augstu,

darra finnamu, ta te ar weenu dabbujams leelsh krahjums gattawu dahnu-mehteku un jalku is dubbelstoses un fanta ar kohschahm garnitubrahm un ta us pastelleschahu 6 stundu laila paselleta leeta teel fagattawota. Lehnu zennu un labbu darbu apsohlibams, usluhdj pirzejus

Martin Holländer,

Geelsh-Ribga leela Kalleju-eela Nr. 4, weenu treppi augsti.

No 23. April 1874 jabtoht irr us renti isdohdamas trihgangu uhdens-dsirnawas ar wilnas lahrtiwu Sunzelu muischu weenam teizamam melderim. — Klachtalas sinnaS turpat pee muischas walobas. 3

Zaur scho pasemmigi finnamu darra, ta es fawa mirruscha wihra, pohdneel-meistera G. F. Lambert, gangi us preeschu weddischu un eerohschidamees luhgt, to wiazam schinklotu uszizjihu arri mannim parahoiht, apsohlohs wiffas pastelleschanas, kas pee ammata peekriht, uszizjami un taijnigi isdarriht. Arri luhofu wehra nemt, ta bes mannas ihposchas uslau-schanas parradu-taisichana naw atwehleta.

Anna Lambert, dsim. Sotolowsky, Pehsterburgas Ab-Ribga, Submallas-eela Nr. 6.

Nekruschu dohschanas lailla, esmu katre deenu darrischanas runnajams: no pults. 8—10 preeschu pufsheenas un no pults. 5—6 pehs pufsheenas leelas Alesxandera- un Kalleju-eelas stuhri Nr 32, ee-eeschana no Kalleju-eelas.

F. v. Reinfelde, adwokat un Widjemmes gubernas waldischanas j. sekretteris. 2

Za lahds grihb usnemtees 500 asfu mastu par noudu west, tas marr peemeldetees Ribga, leela Alesxandaru-eela Nr. 84, dampfjudmallas. Friedrich Stein.

Dinamindes mahzitaja muischas lauti irr no Surgeem 1874 jabtoht, us arendi dabbujami. Klachtalas sinnaS mahzitaja muischu. 1

Linnu-

pakulas-dsijas

no wiffadeem nummuceem pahrdohd

B. Eugen Schuakenburg, pretti birschai.

Maltu gipfi

preesch akbolina lauteem un laifu-, kribis- un krahfnes-pohhuS pahrdohd J. C. Zelm, Dohmas basnijas plazzi Nr. 5.

Primas fortis

petroleum

pahrdohd muzzas par wiffu lehhalo zennu, ta arri par 16 sap. stohpa.

P. Bornholdt un beedris 23 Subtu-eela 23.

Frischas labbi dihgstoschas faknu un pulku sehllas pahrdohd par to lehhalo zennu

J. Gase, dahsineels Notermuischu.

Linu-

teel pirkti par labbu zennu preesch Selgawas schoffejas. Tai peeteizahs Sabna tunga wihnuifi pee raltusha.

Weens faklanS sirga, 100 rubl. wehrets 8 gabduS wezz, ar furladam, garradm krehpem, kustu asfi un loutu peeri, palkafas lahjas auggh wefshu baltos un kreisai preeschas lahjat baltS nags un ap wehshicha kalta spalwa labbas lahjas naga strehha, ir 17. Januari iseijsht nejsogts ar plitngu aishuhgu lammanas. Kas var to sinnaS peeneis Stulmannu walsh-waldischanaS, dabdu 20 rublu pateizibas malkas.

Tai 21. Januari pults. 6 wallara tilla nojagta kreishi brubna

Lewer-

1/4 gabduS wezza, 70 rubl. wehret, kreps dahchi farci balli, aishuhgta jaunus raggatowas. Kas nojagto lehw rohtos dabdu, tas dabduS 25 rubl. Baltmannas muischu, Siguldes drauschje pee Wezz-Sineps fainneesa.

Fuhrmanni,

tas pelnu wehlejahs, marr pee spizmallas isweschanas no Uhoaschu meshu lihds Ribschu esara malai un pee dschinamas malkas atweschanas lihds Ribgu, darbu dabbuhj; japeeteizahs turpat Sushu trohgö, Ribschu esera mallu. 3

J. Dombrowsky.

Dselsh-, sirgu-, gohwju-, attas-, strengu- un dihfles-kehdes, no itweena refinuma un garnuma, aishlehsam sirgu-pinnelli, smalti tehpauda un tinneti emauhti un braulshanas dselsh, tehpauda kopschli un peefchi, galwanisereeti uhdena- un peena spaanai, nobaltet leihi kreima trauti un lannas, missina un jaunfudraba lutturi, jaunfudraba un melchiora ehdamas- un tehja farwotes, galba-, fehcha- un fehles-naschi, seewisichu un strobderu schlehres, missina un dselsh plettsheri un smalti pulsereti strobdera preschsheri, schuhwamas-, lah-pamas- un addamas addatas un dauhjt zittabas prezes preesch fainneezibas un mahju peeshschanas tret watruma, ta masuma par taisnu mafju bes dingeshchanas pahrdohstas tai

gruntiga un wiffu-wezzafa

J. Redlich

Englischu magasibne, Ribga.

Fuhrmanni,

tas pelnu wehlejahs, marr pee balnu isweschanas no Wiffes muischas meshu lihds Wiffes uppei un lihds Kellawat, darbu dabbuhj; japeeteizahs turpat Gata trohgö, us Baustas leelshu. 3

J. Dombrowsky.

Driklehts un dabbujams pee bilshu un gradmatu-drikletaja Gents Plates, Ribga, pee Pehtera dal.

Brosis un Monija.

(Berthold Luerbach.)
(Statt. Nr. 1. Veigums.)

Beidsot Brofi un Moniju ar muski pawad-
dija us mahju. Jau gultā gulledeams Brosis faz-
zija: „Es nemas newarru isteikt, zif breefmigi es
no tahs jaunās mahjas bihstohs.“

Monija: „Bet mums taf tur jaeet eefschā dših-
woht, tad arr' til ween us ihfu laifu. Tu jau
Sewerinam to effi apsohlijis.“

Brosis: „Taisniba gan. Bet tai mahjai keegelu
jums un tas naw til filts tā falmu jums. Arri
tee greesti irr pardaubs augsti un us Edringi es
arri negribbu eet. Es mirstu, ja man tur jaeet.
Ko darrischu? Pagg', man labs padohms eefittahs
prahā!“

Tā fazzidams winsch lehza is gultas, panehma
naglukastiti un ahmuru, un aishnagloja mahjas un
schkubna-durwis un tad atkal preezigi apgullahs
gulta, preezadamees us teem johkeem, kas riht buh-
schohht.

Un rittigi, tad behrni un behrnu behrni ohtrā
rihtinā Brofi gribbeja apraudsiht, tad mahju at-
rabda aishnaglotu un tad wianni klaudsinaja, tad ne-
weens neatbilbeja. Edringeeschi nahza ar schau-
schanu un muski. Brosis un Monija dširdeja,
tā ahra tautiai runnaja, kas tas tahds bribnumš
effohht, ka mahja newarroht tift eefschā. Dajchi
dohmaja, ka Brosis un Monija aish leela preeka no-
mirruschi. Tas no tam nahloht, ka tahdi wezzi
kandis wehl swehtfus swehtijohht.

Monija Brofi usklubbinaja, lai jel atbildohht.
Tas effohht grehls, kandis tā nerroht. Bet Brosis
fazzija, winsch labprahht gribboht dširdeht, ko kau-
dis pehz wianna mirschanas par wiannu buhschoht
runnahr. Kad arween wehl klaudsinaja, tad Mo-
nija gribbeja faukt; bet Brosis tai mutti turreja
zeeti.

Taggad wianni dširdeja, ka kallejs pee atflehgahm
sahla strahdaht. Bet a rē! Durwis neatwehrahš
wis un Brosis gahrvi pafmehjahs.

Tē Sewerins fauja: „Ja atbildeschanu nedab-
bujam, tad durwis ar zirwi fadausifim! Tehws,
waj nedfirdat?“

Brosis: „Dširdu gan!“ Un nu winsch wiffu is-
flaidroja un fazzija, ka winsch neattaischoht, ja Sewe-
rins winnam nekausechoht, fawā wezzā mahjā palikt.
Winsch labbat' muhscham paleefohht eeflehgts ar
fawu seewinu, ne tā ee-eet jaunā mahjā.

Gawilefchana atskanneja pa eelu un Brosis nu
atwehra durwis un sawam Sewerinam rohku fneedsa.

16.

Wezzais pahris nu dšihwoja wezzā mahjinā, bet
weena dehla meita, kurrat arri Monija bij wahrdā,
palikka pee winneem. Brosis us to pastahweja, ka
arri scho seenu gabja pee kulfchanas un kad darbs

winnam bij gruhts, tad winsch taf to neweenam
nefazzija, ne zitteem, ne pats few. Kad kandis
winnam teiza, lai jel meerizi dšihwojohht un wairs
nestrahdaht, winnam jau deefgan mantas effohht,
wiffi winna behrni jau effohht isprezzeti un ja win-
nam daschlahrt kas truhstohht, tad tas Sewerinam
jau buhtu par leelu preeku, winnam to apgadahr,
tad winsch atbilbeja: „Tas jau man irr tas leelais
preeks, ka es wiffu to warretu dabbuht, bet ka man
neka newaijaga!“

Pawaffarā Brosis atkal gabja meschā pee eerasta
darba. Isejohht un pahrnahloht winsch kahdus jau-
nibas draugus apraudsija un no winneem liffahs
pastahstitees kahdas schapes un wahjibas winneem
bija. Pats winsch par nelo neraudaja, bet til
ween fazzija: „Ja man jaunibā til gruhti nebuhtu
klahjees, tad es fimts gaddus buhtu wezs palizzis.“

Geschana winnam arweenu gruhtaka palikka. Bet
kamehr mas daubs us preekschu warreja kultees, ta-
mehr arween wehl mihtoja johkotees.

Beidsot taf us kahjahm wairs nejandaja stai-
gahht. Winnam bij japaleel gultā jeb leelā lehns-
krehfli, ko Agi bija atstellejuse.

Sewerins sawu wahjo tehmu apmekleja. Sewe-
rinam bij zeeta dabba un gandrihs arween starbs
waigs, bet nu winsch bij lehns, rahms un laip-
nigs. Brosis fazzija, ka wianna wahjiba weegla
ween effohht.

Weenreis, tad Monija wehrpa, Brosis fazzija:
„Ko wehrpi?“

Monija: „Tas buhs muhju dehla meitai Moni-
jai preeksch puhra.“

Brosis: „Waj tā? Tas irr pareisi!“ Tad winsch
palikka klaffu. Winsch bija dohmajis, ka tas buh-
schohht preeksch wianna pascha mirrona krehlis.

Daubs draugu nahza, wiannu eepreezinahr. Bet
winnam ihsti faktoht nekahdas eepreezinahschanas ne-
waihadsjeja, jo paschah nahwei par spihiti winsch
arween bij preezigs un meerigs.

Weenreis Brosis peepeschi seewai fazzija:

„Ja, ka to neaishmirstu! Es tew pateizu tubf-
stosch un tubkstosch reis par wiffu tawu miblestibu
un laipnibu, ko man effi parahdijusi. Un tad
mirstu, tad neleez man par ilgi us tewi gaidiht.“

Seewai affaras birra us rohku. Winna ar
tahm aptraipija to paweddeenu, ko wehrpa. Winna
to gan neteiza, bet fawā firdi nolikka, ka schis au-
deklis derreschoht preeksch winnas mirrona krehla.

Brosis nu arri pagebreja, lai mahzitajs wiannu
meelojohht ar swehto wallarinu.

Weenreis nakti, tad ta jaunā Monija wakleja un
wezza Monija us krehsla sehdedama gulleja, Brosis
fauja ar stipru kalfi: „At tu mihtais Deems, tā
gribbi, tā ar manni lai noteek! Neleez man ilgi
zeest. Dohdi' weeglu mirschanu!“

Prett rihteem winsch stipri eebrehzahs. Seewa

tuhlit uslehza no krehfla un sawas mihtas feewi-
nas rohtas Brosi's sawu garru islada.

Kad mirschanas pulkstens swannija, tad zeemâ
iffatrs kluffumâ Deewu luhdſa. Katrs finnaja,
kueſch bij mirris.

Bija gaiſcha waſſaras deena. Bihruki dſeedaja
un mihta faulite ſpihdeja, kad Broſi paglabbaja.
Garaa behrnu, behrnu behrnu, raddu un draugu
rinda ſabrku pawaddija.

Monija bija glufchi meeriga un nemas neſcheblo-
jahs, bet gandrihs nemas nerunnaja. Kad audektu
nehma no bleeka, ko winna waſſarâ bij wehrpuſi,
tad arri winna aiſmigga.

Wehl lihds ſcho deenu zeemineeki Broſi un Mo-
niju nau aiſmiruschi. Un winni to arri pelniju-
ſchi, ka winnu peeminaa paleef pee behrneem un
behrnu behrneem.

Hydroſchinahs.

Tas bija mans laimigakais muhscha laiks, ko
ſkohlneeks buhdams B. gimnaſija pawaddiju, un ſchi
laimiga laika koſchakee brihschi bija, ko es ik gadda
pa ſkohlſas brihwdeenahm ſawa tehwa zeemâ mihtas
familijas widdu nodſihwoju. Schis laiks bija
mannâ peeſpadſmitaja gaddâ attal atnahzis un es
to zittadi jautri un lihſmi pawaddiju; tikkai kahds
notikkums to iſtraujeja, kas ar dſelſs-burteem mannâ
atminnâ eeſpeedahs un ko es ar praſteem wahrdeem
ſchê gribbu paſtabſtiht, muhsu laſſitajeem par der-
rigu eewehroſchanu.

Bija ſmukka rahma mehneſcha nahts; meers wal-
dija par kalneem un leijahm, uppe ſpohgutojahs
mehneſis ar ſawu ſudraba pilnumu, un laſſtigala
pohgoja. Ta bija iſhti tahda nahts, fur newarreja
tizzeht, ka ta ſaglim warretu buht par ſlehpēju jeb
par palihdſetaju ſlepkawam, bet — kas, ja dands,
tad til buhtu dohmajama par iſdewiga-brihscha ſa-
gahdneezi mihtodameem. Muhsu mahja, kâ arri pa
wiſſu zeemu, wiſſi duſſeja dſikkâ meegâ aiſmigufchi.
Bija warr buht pehz pulkſten weena. Tê ſpebra ar
negantu warru pa weenu lohgu, ka ruhtis tintſchê-
damas iſbirra, un ſauza: „ugguns! ugguns!“ Sar-
kans ſpihdums, kas zaur ſlehgju appatajeem zauru-
meem muhsu iſtabâ parahdijahs, apſtiprinaja ſcho
ſauzeenu. Schigli tehws iſlehza no gultas, mans
brahlis un es winnam pakkat, un abra pa durwim.

Bija brihnifchligs uſſkats! — Ne maſ neiſſlat-
tijahs kâ nelaima, ko mehſ redſejahm; nahts bija
tik rahma; tahs diwi, drihs pehz tam tahs trihs
mahjas, kas degga un ſawas leeſmas taiſni uſ aug-
ſel pret debbeſi ſubtija, bija kâ uppuru leeſmas
uſſlattamas, kas Deewam par gohdu bija aiſdedſt-
natas. Wiſſ kluffu; uppe ſpohgutojahs mehneſis
ar ſawu ſudraba pilnumu, un laſſtigalla zeeta kluffu.
Tikkai muhsu laimina Daniela diwi behrni, kad
mahja jau gaiſchâs leeſmâs ſtahweja, maldijahs

waimanadami apfahrt, kamehr winnu tehws wehl
ſahdu wezzu mahjas-leeu raubſija glahbt. Mehſ
ſtahwejam kâ ſemme eeauguſchi un glufchi pahrspehti
no ta behdiga, un tomehr til warrena uſſkatta. Tê
uſ reiſ Daniela mahja ſagahſahs, un nu eeraudſi-
jahm kalneneeka Meira mahju, jeb taiſnibu faktoht
buhdu. Salmujumts bija jau iſplehnejis; til ſpah-
res ſtahweja wehl farkani degdamas, un to degdamu
balku ſtarpâ eeraudſijahm ſewu rohtas ſchnaudſam,
ar waſkeem matteem, iſmiſſuſchu ſchurp un turp mal-
didamees, nebehdadamu par leeſmahm, kas tai no
labbahs un kreifahs puffes peeſittahs. Ta bija kal-
neneeka ſewwa, muhsu mihta laimineene, kas muhs
pirma bija mohdinajuſi un kas nu ſawus behrnus
mekleja. Iſmiſſuſchas mahtes waimanas nebija aiſ
ſprehgaſchanas dſirdamas; til warreja redſeht win-
nas behdu pilnu iſturreſchanohs, kas ſklaidraki run-
naja, ne ka wahrdi to paſpehja. Winnas behrni,
ſchſchi gaddi wezza meitene un ſchetri gaddi wezs
ſehns, gulleja appaſch jumta ſeenâ, winnas brachta
uſraudſiſchanâ. Par nelaimi ſchis bija ſchonakt aiſ-
gahjis pee ſawas bruhſes, un behrni palikka beſ pa-
lihga, kamehr mahte no pakalnina uſ leiju noſtei-
dſahs, muhs mohdinaht, un ugguns jumtu ſagrahba.
Til ar publehm un ar tahm leelakahm breeſmahm
warreja no leeſmahm nelaimigo mahti iſglahbt, kas
pagihbuſi appaſch degdamahm druppahm pakritta;
no behrneem nebija ne ſihmes. Daniels kleijoja pa
zeemu apfahrt un mohdinaja eedſihwotajus ar ſa-
wahm waimanahm, weenadi ween ſaukdams: „Al
waimanas! ugguns irr peepeſchi paſpruzzis!“ No
wiſſahm puffehm peeſteidsahs klahſt ſemneeki ar uſ-
dena-traukeem, dſehſa, noahrdija tohs tuwatohs ſchuh-
nus un buhdas, lai leeſmas tahſaku newarretu iſ-
plattitees. Pa to ſtarpu paſwihda gaiſmina. Da-
niels kleijoja wehl arweenu apfahrt, nomettahs ſemme,
apſampa laiminu kahjas un waimanaja pehz ſawas
ſudduſchas mantas. Weltas bija tahs meerina-
ſchanas, ar ko winnu raubſija apmeerinaht.

Mihtawannis atſkanneja ar ſawu deewabihjigu ſkân-
nu. Tê behdiga rinda willahs no pakalnes uſ leiju, uſ
to ſahlainu maurinu muhsu mahjas preeſchâ; uſ
weena dehta tappa neſti tee abbi behrnu-lihki, un
blakkam gahja ta nabbaga mahte. Seewas tohti
raubaja un pat zeema wihreem affaras noritteja.
Zeemâ il weens paſinna tohs maſohs mirronus;
jo tohs jau allachin warreja redſeht, kamehr tehws
dſikkas kalnraktuwes gangôs pehz ſudraba rakka un
mahte uſ zittu laukeem ſtrahdaja, zauru deenu ſa-
kehrufchohs pa zeemu eijam, rohtadamohs, kluffus,
diwi mihtligas behrnu-dwehſeles. Sirdi aiſgrahba
redſoht, kâ ta maſa Marija ſawu brahliti apſar-
gaja, kâ winna tam pluhza puffes, no meldreem
pinna zeppures, un ar winnu ballija, ko ta no lai-
mineem dabujaja. Tê nu winni gulleja, tee abbi
ſilazzigee baltgalwiſchi, ko wiſſi bija mihlejuſchi, kluffi
un rahmi weens blakkus obtram, rohtas ſakehrufchees,

kà wiini allaschin pa zeemu gahja, un kà wiini bailigi ugguns-brihdi aij kahda balka bija aishidufchi, kas fakrisdamz winnus nospeeda; bet wiinu stillahs aztinas bija flehgtas, wiinu farkanee waigi bruhni, wiinu matti bija noswillufchi, un us wiinu gihmjeem bija tahs leelafahs nahwes-bailes redsamas.

Kad Daniels klagt peenahja un tohs behrna-lithkus redseja, tad wiina waimanas palikka ohtr' til leelas, winsch nogahsahs gar semmi un rahwa fawus mattus.

Pa tam mans tehws bija Daniela fainneezi fawrup nehmis un to iswaizajis, kà tad ta ugguns zehlfuehs un kà tad wiini pa preefschu tappufchi zelti, ka wiini, wiinas wihrs un wiinas behrni tee pirmee laukà bijufchi? Un wiina stahstija: "Warr buht tà pufzell weendz Daniels isgahja ahra, atnahja pehz kahda laita atpaktak un fazzija, winsch nomannoht ohdumu gaisa, it kà kas degtu: tad winsch nolikkahs atkal gultà un jautaja, waj behrni us fawahm eerastahm weetahm guktoht. Pehz kahda laita winsch pazehlahs atkal gultà un us mannim teiza, laj es ne-eemeegoht, tadeht ka ohdums paleekoht stiprats, un jau pehz kahdahm minutehm winsch fauja: Degg! islehja ahra no gultas, panehma tohs behrnus un isneffa mahjas preefscha. Winram paktak steigdamahs, pateescham redseju, ka degga mahja un ta muhseja." Kad seewa fawu stahstijumu bija beigufi, patraktija mans tehws galwu un pagahjabs dohmigs nosahnus. Tad winsch uszehla Danielu, to iswedda no druhsmas un us to runnaja: "Ko tu tà waidi, Daniel? Upmeerinajees! Nopeetni apluhlojoht tu ne-effi zaur scho nelaimi ne ka saudejis, tu effi fawu mahju tatscha labbi apdrohschinajis?"

Tè Daniels eefahla no jauna waimanaht. "Tebe ta irr ta nelaimi, ka pehdejo peeltdeenu tas apdrohschinashanas-laits notezzeja un es ne-efmu no jauna apdrohschinahs." Un atkal winsch subdsehahs un raudaja par sewi, par fawas seewas un fawu behrnu pohstu.

Pa to starpu bija usafusfi deena, tee nomirufchi behrni bija tappufchi eenesti lihku-lambari un ta nelaimiga mahte kahda mahja eewesta. Mehhs behrni tappam wiffi kohpà safaukti un us mahjahm atpaktak westi; bet ilweens baidijahs, ihpafchi gulleht, un tà mehhs wiffi fesch no muhfu mahtes leelajà istiba diwas blakku stahwedamàs gultàs kohpà tikkam apguldinati, ka warretum pehz tahm pahrzeestahm bailehm atkal isduffetees. Jau tee zitti gulleja, tik es newarreju aismigt. Tè eenahja tehws eeffschà, wedda mahiti libdja, un dohmadams, ka mehhs jau wiffi dsikka meegà gulletu, winsch wedda mahiti kahda laktà un runnaja lehni un gandrihs fabihjees us wiinu: "Es tew gribbu schauschaligu noslehpumu ustizzeht, bet fargees, ka tas kahdreis par tawahm luhpahm nepahrnahktu. Tad klausees, ko es tewim gribbu fazzih: Daniels irr tas aishedfinatajs un to abbu behrnu fleptaws."

"Debbes!" mahite eefauzahs; "tas buhtu breef-migi! Kà tik tew tas warr prahta eekrist! Sargees! jebkasham zilwekam tahdu leelu netaisnibu usfraut!"

"Efmu zeeti pahreezinahs, ka tà irr," tehws fazzija; "Daniels irr sewi zaur sirgu-kuptschofshanohs un zaur fawu palaidna dshwi, zaur draudstbu ar teem nolahdeteem stegu-mihtaeleem isphstijis, un nu raudstija kà tik wren warredamz us auzsch i tilt; tadeht irr winsch fawu nabbaga buhdu un fawas leetas, kas tik ko daschahs ohrtes irr wehrtas, tik augsti apdrohschinajis."

"Bet winsch naw apdrohschinahs," mahite fazzija, "to winsch jau pats tew irr teizis."

"Tas tas irr," tehws runnaja, "kas man wiffi pirmz tahs schauschaligas dohmahs eepuhta. Es pehdejo peeltdeenu biju pilsehta, un no agenta isdabuju, ka Daniels mahju un leetas ohtr' teef tik augsti apdrohschinajis, ne kà pehenajà giddà. Na winsch to raiga noleegt, papreefsch wiffu zeema no tahm dohmahm gribbedamz nowehrst, un winnam bija tà jasteidsahs, tadeht ka winnam, kà es arribsan peeltdeen pilsehta dabuju dsirdeht, iskhlafschana jeb azeetinascham durwu preefschà stahweja. Taggad winsch warr ar to trescho dalka no tahs naudas, ko winsch no affekuranzas beedribas dabuhz, ispestitees, un ar to pahrejo winsch bahs baggats wihrs; bet waj winnam un waj tai nuda, pee ka nabbaga zilweku fweedri un diwu newainigu behrnu affaras peelish! Un pahrohm i tik to notikkuma, ko wiina kreetna seewi, kureai pateescham pee ta noseeguma naw nelahdas dallibas, no ugguns zelschamhs stahsta. Tadeht winsch pehz pufnahs ahra gahja? Kà tas nahja, ka winsch tad tuhli to degguma-smaktu pamannija, ka winsch pehz fawu behrnu gultahm waizaja? Kà tas nahja, ka winsch "jau ugguns!" fauja, pirmz to wehl wiinu itstaba warreja munih, kas tatschu papreefschu ta nabbaga Meira namma-gallà zehlahz, kur tas nezehlis to peelikka, lai nodohmis no sewis warretu nowehrst? Pshdigi wiina waimanas un wiina ismiffiba tohs nabbaga lihks eeruzoht. Tatschu ne pats tehws tà newaininaja, kà winsch, kam tee sinnamz us dwehseles gall. Bet paleez kluffa un ne-ismett neweena wahra, kas warretu to ispaukt, kas man tik pateesi rahdabs!"

Mahte isgahja bahla un raudadama par teem nabbaga behrnineem ahra un drihs wiina tehws gahja paktak, ka warretu laut ko par teem ugguni mirruscheem pagahdabt.

Kà bija man, kad es wiffu to runnu biju noklausijees, ap firidi! Ko mans tehws fazzija, kas bija man jau no fen laiteem kà tihra taisniba.

(Us preefschu wehl.)

Gradi un feedi.

Sakka weenteesigas gaudas un pasem- miga luhgschana.

Sohs.

Beenigee lohpu aistahwetaji!

Mehs sakku fugga (par tautu jau fauttees nedrihstoh, ne jaunibas, bet truhkumu deht) effam deefgan waifliga, bet teefkam nihdeta, speesta, flautsa un lauta, paleefkam masafa un tapat arr muhsu bagatiba, kas irr — bailiba, eet mafumä; jo masaf galwu, jo masaf bagatibas. Shpafchi mehs leiti ar pelletbruhneem tafchokeem, kas talnajas, ahres un birsitës usturramees, teefkam nadfigi wajati; labbak flahjabs muhsu brahteem, kas baltä fchubbä gehrbu-fchees, lihdenums, fllds un Malinas gahrfchäs mittina-jahs; wiff'labbat' zaur teef muhsu pabrahti faniki (trufchi), daschadd's raibums tehropufchees un isrohtajufchees, peeglaufchahs muhsu eenaidneefkam un teef no fcha ehdi-nati, barroii. — Brihwiba fcheem gan truhft, bet tee to nefajuh un tadeht irr pilnä meera, tad wannu ahdas-maifs ween nefuru. —

Mihkais Radditajs muhs gan irr apdahwinajis ar weeg-lahm lahjahm, bet preefsch prettiturrefchanas mums truhft eerotfchu; no brunnam mums ne smaktas. Sohbi mums deefgan affi, bet ne preefsch lohshanas, til ween preefsch barribas ehshanas un til lihdi fa eedrohschinajamees lahdu jahliiti, afninu jeb pumpurianu nokneebt — no gaifa ween taf newarr dshwoht — te irr muhsu nihdetaji zilweti flakt, kas fcheet dohmajoh, fa fcheem ween ta pahrpil-niga teefa jau no pascha fchubpota sahfootes nowehleta: barotees ar semmes trekumeem, zittu raddijumu taufu-meem un muhsu affinaineem leefumeem. Schee, tam gohdigas firds weeta nitna, plehfiga zilweta firds irr, uf-gluhn mums un wehl ufteiz fcho ufgluhnefchanas darbu; tur fewim funnus ar smalfahm nahfm (leelu ohshanas fpehtu), kas muhsu dabbu pasihft. Schee labbu labbee fchnuffataji muhs dsenna, lai fteenam prett bifneeta ug-guni, fehru un sehveli fpaudamu strohbu. Daschreis pee-pilda mefchu ar befragga lohpeem, kas bkauj, tweez un lauz, fa waj auifs zeiti jatur; fchee muhs fshanda un tramba un tad labjas waktä laifcham, tad dohd palammu „lohpa-fakkis," tad turpat apfahrt av dshimteni grohsamees, tad gohda „lahga-fakkis." Rad laifchamees flajumä, tad leef garkabju furtus uf pehdahm un — at! wai tad nabaga fakkifcham! — Wes tam mums wehl isleef zilpas (wangas) un dselshus, fuerös mehs fawä dumjä newai-nibä nelo faunu ne-ohjdami (neparedjedami) eefstreenam; peelabbina muhs ar islitteem garfchigeem tumnoseem, ar ahbeles farreem, linnfehlahm ar wiffahm snattahm. tä muhs eefahrinadami un tad — nobende. Wiffus wannu bestaunigohs fapinketohs niktus nefinnu pee wahrda no-fault. Un — behdi fur behgdams, — tahdi paschi walgi preefschä gaida. Jaw bes tam mums paschös deefgan ee-naidneelu, fa wilku, lapfu, laupitaju-punnu, kas flahde mums un muhsu mafineem, un — waj gan kat-ral mahtei fawi behru naw tee mihkatee?! Arri muhsu eenaidneefi, kas flaitahs fewi pee zilwekem, gubsta muhsu behruus un wangös few par islustefchanohs aufde, barro ar faldu peenu un fulloteem lahposteem, bet no teem daschs labbat wehlahs mirt, ne fa wehdshä gahedumus baudiht, eehemm fahli un — irr — pagallam. —

Wat, tad jaw nahwe sohbu gallös, arr tad nedrihstam eedrohschinatees garru islahfchoht eeflegtees, tad wehl tee-tam isfweeti. Rad „muhfeju" aifchautee, aifstehretee

lahda paslehptä faktinä fuhstahs un laifshs, tad meddi-neeki par muhsu flaita pamafinafchanu preezadamees taure, dheed un gawile fawas ufwahrefchanas finges, kas mums wehl wairaf firdi pufchu greefch, ne fa paschu raudu-dseemfmas.

Ar fcho wiffu teem wehl nawa ganna, bet fchee firdigee isdeldetaji faweem mihteem pehznahameem edmuffina, eefakt nitnu flawu par mums; ispaufch, fa effohf ehdeligi mefchu pohstijati, fa uf Leeldeenahm ohlas dehjohf un grib-boht preefsch fcheem lahdu nelaimi isperreht. — Waj naw bestaunigi melli? peefohdinadami: fshauschat un laujat tohs zit warredami!

Tä tee famu warru rahda,
Semi zitteem preefschä stahda,
Semi gohdä zeff,
Muhfu fuggu peff,
Mums apfmeeklu un faunu wirfü weff,
Ar fchautreem, fprunguteem par zilpahm sweff,
Walgu kallä mauz nu fchraubf,
Ahdu noht pahz ajzim plehsh,
Buhdu pufchu fchleff, eefshas laulä greefch,
Un fehmallä tahs sweefch!

Waj brihnums, fa mehs tä fshendeti ne-effam deefgan labbojufchees? —

(Uf preefchu beigums.)

Mihlo Leijas zeemneek!

Tu laifam manni gan gribbi prezeht, zittadi gan tah-dus mihkus wahrdus man nebuhtu rastijis un arri ne-buhtu eegribbejees manni apfampf un nobutfoht; bet ja tew feewas waijaga, tad atlaid tiffai uf Mihgu. Te warri few islubkotees, lahda tew til patihkabs: baggatas kas irr nefmuffas un smuffas kas naw baggatas; gudras kas irr wezzas un jaunus kas irr mulkes.

Sto tu par mannu gudribu fakkis, tur tew, draugs, irr wihlees, un es arri nemaf negribbu gudrs buht, „jo gud-ram irr gudra nelaima." Es no fawas pufses tew to padohmu dohdu, fa tu preefsch fawa jantajuma atbildes nemefletu, jo brihnumus neweens, patö gudratajs, nefpehi isflaidroht (isflaidrohts brihnums naw wairs brihnums, un taws dshwneeks ar diwi galwahn arri irr brihnum). Bet ja tew patiftohs no brihnumeem fo dsirdeht, tad tew dauts fo warretu pastahstih. Es pasihstu zilwefus, lam smadsenu weeta drabbines galwä un lam mattu truhft un tomehr garra bife pee pakaufcha; zitti atfal tabdi, lam dwehfele irr naudas maktä un Deems wehderä; daschi atfal tahdi, kas wiffu warr atperretees, tiffai fawu tehm' un mahti lihdi ar wannu wallobu un tautibu irr aif-mirfufchi. Schohs brihnumus dsirdejis, tu weegli faprattif tahdu brihnumu, lam diwi galwas. Redsi, tad tahds usnem-mahs grehtu darbu, par prohwi, is pihfu ohlahm (panteem) isperreht frauklenus, kas nefseed pa pihliffi, bet brehz pa frauk-liffi, tad pee tahda darba ar weenu galwu nepeeteef, tur wai-jaga diwas galwas. Bet, Leijas zeemneek, ja tu zittur fur at-rohdi dshwneeku ar diwi galwahn, kas naw brihnumus, tad tahds irr aplamneeks.

Dshwo weffels un zittä reif nejauta man lahdas leetas, uf lam newarru atbildeht.

Taws

Lahmneeks.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwehlehts. Mihgä, 25. Janwar 1874.

Driffchts un dabujams pee bilichu un grahamu-driffchetaja Ernst Plats, Mihgä, pee Pehtera-bafnijas.